

เข้าวัดปฏิบัติธรรม

วันธรรมสวนะ

เข้าวัดปฏิบัติธรรม
วันธรรมสวนะ

กรมการศาสนา
กระทรวงวัฒนธรรม

เข้าวัดปฏิบัติธรรม วันธรรมสวนะ

ผู้จัดพิมพ์ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

จำนวนพิมพ์ ๒,๐๐๐ เล่ม

ปีที่พิมพ์ ๒๕๖๐

ISBN 978-974-9536-64-3

ที่ปรึกษา

นายมานัส ทารัตนใจ	อธิบดีกรมการศาสนา
นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์	รองอธิบดีกรมการศาสนา
นายสำรวย นักการเรียน	ผู้อำนวยการกองศาสนูปถัมภ์
นางศรีนวล ลักกิตโร	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
นายพูลศักดิ์ สุขทรัพย์ทวีผล	เลขานุการกรมการศาสนา
นางสาวพิไล จิระไกรศิริ	ที่ปรึกษากรมการศาสนา
นายชวลิต ศิริภิรมย์	ที่ปรึกษากรมการศาสนา

คณะผู้ประสานงาน

นางฉวีวรรณ วงศ์ศรี	นักวิชาการศาสนาชำนาญการพิเศษ
นายวัชรวิทย์ ศิริวัฒน์	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
นายสมพร บุญล้อม	นักวิชาการศาสนา

ออกแบบปก

นางสาวอัญญาณี เทศประสิทธิ์ นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ. ฟ้าเมืองไทย)

เลขที่ ๘๕, ๘๗, ๘๙, ๙๑, ซอยเจริญสุขนิทวงศ์ ๔๐ ถนนเจริญสุขนิทวงศ์

แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

โทร. ๐-๒๔๒๔-๔๕๕๗, ๐-๒๔๒๔-๐๖๙๔ แฟกซ์ ๐-๒๔๓๓-๒๘๕๘

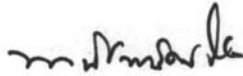
นายณัฐ ปวิณวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

ประเทศไทยเป็นเมืองแห่งพระพุทธศาสนา เนื่องด้วยประชากรส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา สังคมไทยจึงมีหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจ วิถีชีวิตของชาวพุทธไทยแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้เข้าวัด ทำบุญ ตักบาตร ถวายภัตตาหาร รับศีล และฟังพระธรรมเทศนาในวันธรรมสวนะหรือวันพระ ซึ่งเป็นวันกำหนดประชุมฟังธรรมอันเป็นประเพณีนิยมของพุทธบริษัทมาแต่ครั้งพุทธกาล และถือว่าการฟังธรรมตามเวลาที่กำหนด ย่อมก่อให้เกิดสติปัญญา และเป็นสิริมงคลแก่ผู้ฟัง พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ว่าในแต่ละเดือนมีวันกำหนดประชุมฟังธรรม ๔ วัน คือ วันขึ้น ๘ ค่ำ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๘ ค่ำ และวันแรม ๑๕ ค่ำ (หรือวันแรม ๑๔ ค่ำ)

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ได้เชิญชวนข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของกรมการศาสนา รวมทั้งข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป ให้เข้าร่วมกิจกรรมเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันธรรมสวนะ ซึ่งมีกิจกรรมเริ่มต้นด้วยทำวัตรเช้า ฟังพระธรรมเทศนาและถวายสังฆทาน กิจกรรมดังกล่าวเป็นการร่วมมือของภาคคณะสงฆ์ ภาคราชการ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างและปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมให้อยู่คู่สังคมไทยสืบไป

กรมการศาสนาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเข้าวัดปฏิบัติธรรม
วันธรรมสวนะ ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วยข้อปฏิบัติในการเข้าวัด
และบทสวดมนต์ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ใช้เป็นคู่มือ
แนวทางในการประกอบพุทธศาสนิกได้เป็นอย่างดี

(นายมานัส ทารัตน์ใจ)

อธิบดีกรมการศาสนา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
วันธรรมสวนะ แนวทางการปฏิบัติสำหรับพุทธศาสนิกชน	๑
การเตรียมตัวไปวัดเพื่อทำบุญ	๖
การสมาทานศีล	๘
ทำวัตรเช้า	๑๗
ทำวัตรเย็น	๓๕

วันธรรมสวนะ

แนวทางการปฏิบัติสำหรับฆราวาสนิคชน

ความเป็นมา

วันธรรมสวนะ คือ วันฟังธรรม หรือที่ประชาชนทั่วไปที่นับถือพระพุทธศาสนานิยมเรียกกันว่า “วันพระ” เป็นวันที่พุทธศาสนิกชนไปประชุมกันที่วัด เพื่อฟังพระธรรมเทศนาหรือที่เรียกกันว่า “ฟังเทศน์” วันพระนั้น คือ วันที่ตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ ขึ้น ๑๕ ค่ำ แรม ๘ ค่ำ และแรม ๑๕ ค่ำ (แรม ๑๔ ค่ำ ในเดือนขาด) รวมทั้งสิ้นเดือนหนึ่ง ๆ จะมีวันพระ ๔ วัน ปีหนึ่งจะมีประมาณ ๕๐ วัน

วันธรรมสวนะนั้น มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล ซึ่งได้มีอ้างไว้ในคัมภีร์วินัยปิฎก ตอนว่าด้วยอุโบสถชั้นธกะ มีกล่าวไว้ว่า พวกปริพาชกและเดียรถีย์ ได้ประชุมกันทุกวัน ๘ ค่ำ ๑๔ ค่ำ และ ๑๕ ค่ำ ทั้งข้างขึ้นและข้างแรม เพื่อสนทนาเกี่ยวกับคำสอนทางศาสนาของตน ซึ่งการกระทำดังกล่าวได้รับความนิยมนิยมจากประชาชนเป็นอย่างมาก ต่อมาพระเจ้าพิมพิสารทรงทราบเรื่องราวนั้นแล้ว จึงไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า ณ พระคันธกุฎี เขาคิชฌกูฏ ใกล้เมืองราชคฤห์ กราบทูลให้พระพุทธองค์ทรงทราบทั้งหมด พระพุทธองค์ทรงเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีมีประโยชน์ จึงทรงอนุญาตให้ภิกษุสงฆ์ประชุมกันในวัน ๘ ค่ำ ๑๔ ค่ำ และ ๑๕ ค่ำ เมื่อพระภิกษุสงฆ์มาประชุมกันในวันดังกล่าวแล้ว ก็พากันนั่งนิ่งเงียบมิได้ทำอะไร ไม่ได้สนทนาธรรมกัน ทำให้ประชาชนที่ไปวัดเพื่อฟังธรรมพากันติเตียนพระภิกษุสงฆ์ พระพุทธองค์ทรงทราบเรื่องนั้น จึงอนุญาตให้

พระภิกษุสงฆ์สนทนาธรรมและแสดงธรรมในวันดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุแห่งความเป็นมาของวันธรรมสวนะ

ในสมัยพุทธกาล ยังไม่มีการบันทึกคำสอนและเหตุการณ์เป็นลายลักษณ์อักษร จึงถ่ายทอดสืบต่อกันด้วยคำพูด การฟัง และการท่องจำสืบ ๆ กันมา (มุขปาฐะ) ดังนั้น การฟังธรรมจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่ง ในการสืบทอดพระพุทธศาสนา ตั้งแต่สมัยพุทธกาล มาจนถึงปัจจุบัน

สำหรับในประเทศไทย การแสดงธรรมของพระภิกษุสงฆ์ และการฟังธรรมของพุทธศาสนิกชนนั้น มีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย ตามหลักฐานที่ปรากฏอยู่ในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง หลักที่ ๑ ด้านที่ ๓ ใจความว่า...พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองศรีสุทโชนาลัย สุโขทัย ปลุกไม้ตาลนี้ได้ลิบลิ๋เข้า จึงให้ช่างฟังขดานหิน ตั้งหว่างกลางไม้ตาลนี้ วันเดือนดับ เดือนเือกแปดวัน วันเดือนเต็ม เดือนบ่างแปดวัน ฝูงปู่ ครูมหาเถร ขึ้นนั่งเหนือขดานหินสุดธรรมแก่อุบาสก ฝูงท่วยจำศีล...

ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของพระพุทธศาสนา ในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติไทย จึงได้ประกาศให้วันพระและวันอาทิตย์เป็นวันหยุดราชการ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้บำเพ็ญศาสนกิจประกอบบุญกุศล ครั้นต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ก็ได้ประกาศให้วันเสาร์และวันอาทิตย์เป็นวันหยุดราชการตามหลักสากลทั่วไป แทนวันธรรมสวนะ แต่อย่างไรก็ตาม วันธรรมสวนะหรือวันพระก็ยังคงเป็นวันสำคัญสำหรับพุทธศาสนิกชนในการฟังธรรมมาตราบเท่าทุกวันนี้

วันธรรมสวนะหรือวันฟังธรรม เป็นวันที่สำคัญยิ่งสำหรับพุทธศาสนิกชน ที่ได้ศึกษาหลักธรรมคำสอน เพื่อพัฒนาความรู้

ความคิด อันเป็นแนวทางนำไปสู่การชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ เปิดโอกาสให้พุทธศาสนิกชนได้มาประชุมทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาาร่วมกัน และเป็นการช่วยกันสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่อีกทางหนึ่งด้วย

การฟังธรรม จะทำให้มีความเข้าใจหลักธรรมได้อย่างชัดเจน ถือเป็นการศึกษาเล่าเรียนเบื้องต้นที่สำคัญ ซึ่งเป็นพื้นฐานให้การปฏิบัติธรรมได้อย่างถูกต้อง และเป็นเหตุให้บรรลุธรรมได้

พุทธศาสนิกชนควรฟังธรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นวิธีการที่สำคัญ ในการรักษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมคำสอน จดจำได้อย่างแม่นยำไม่ลืมเลือน

การที่พุทธศาสนิกชนประชุมกันเนื่องนิത്യทุกวันพระ ถือได้ว่าเป็นการทบทวนความรู้ด้านหลักธรรมอยู่เสมอ จะทำให้หลักธรรมไม่คลาดเคลื่อนหรือถูกปลอมปนด้วยความคิดเห็นของตนที่ไม่ถูกต้อง

ดังนั้น วันธรรมสวนะจึงมีความสำคัญทางศาสนา ซึ่งกรมการศาสนาในฐานะหน่วยงานหลัก ในการส่งเสริมให้ข้าราชการ และประชาชนมีคุณธรรมจริยธรรม จึงได้จัดโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรม หรือฟังธรรมในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา ซึ่งได้ดำเนินการมาแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙

ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ กรมการศาสนาได้เชิญชวนข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา และพนักงานจากส่วนราชการ สถานศึกษา รัฐวิสาหกิจ และพนักงานภาคธุรกิจเอกชนทุกภาคส่วนเข้าวัดฟังธรรม ในทุกวันธรรมสวนะ ตลอดเทศกาลเข้าพรรษา จำนวน ๑๓ ครั้ง ใน ๑๓ วัด ได้แก่ วัดสระเกศ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ วัดราชโอรสาราม วัดระฆังโฆสิตาราม วัดราชบูรณะ วัดทองนพคุณ วัดหนัง วัดปทุมคงคา วัดอินทาราม วัดราชสิงขร วัดจันทาราม วัดนางชี และวัดสุวรณคีรี

การดำเนินงานดังกล่าว ประสบผลสำเร็จเป็นที่พึงพอใจของข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา พนักงานภาคธุรกิจเอกชน ประชาชน และคณะสงฆ์เป็นอันมาก และเห็นตรงกันว่า กรมการศาสนาควรที่จะขยายผลการจัดกิจกรรมเข้าวัดปฏิบัติธรรมออกไปให้ครอบคลุมวันธรรมสวนะตลอดทั้งปี เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้สังคมเห็นถึงความสำคัญของการเข้าวัดปฏิบัติธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมต่อไป ดังนั้นเมื่อกิจกรรมเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันธรรมสวนะช่วงเทศกาลเข้าพรรษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้เสร็จสิ้นลง กรมการศาสนาจึงได้ขยายผลการจัดกิจกรรมออกไป เป็นการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในทุกวันธรรมสวนะตลอดทั้งปี และดำเนินการจนสิ้นมีนาคม ๒๕๕๕ ได้ยุติโครงการมาระยะหนึ่ง ครั้นถึงธันวาคม ๒๕๕๖ จึงได้เริ่มดำเนินการโครงการอีกครั้งหนึ่งจวบจนถึงปัจจุบันนี้

ตารางการจัดกิจกรรมเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ
ของกรมการศาสนา
ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ - มีนาคม ๒๕๖๑

ลำดับ	สถานที่	เขต	วัน/เดือน/ปี
๑	วัดนรนาถสุนทริการาม (๖) พระนคร		วันเสาร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ (แรม ๘ ค่ำ)
๒	วัดเวฬุวนาราม	ดอนเมือง	วันเสาร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ (แรม ๑๕ ค่ำ)
๓	วัดบุญรอดธรรมาราม	พระโขนง	วันอาทิตย์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ (ขึ้น ๘ ค่ำ)
๔	วัดอุทัยธาราม	เขตห้วยขวาง	วันอาทิตย์ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ (ขึ้น ๑๕ ค่ำ)
๕	วัดพรหมวงศาราม	ดินแดง	วันจันทร์ที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ (แรม ๘ ค่ำ)
๖	วัดใหม่ทองเสน	คูสิต	วันอาทิตย์ที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๐ (แรม ๑๕ ค่ำ)
๗	วัดอมรทาทิการาม	บางกอกน้อย	วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ (ขึ้น ๘ ค่ำ)
๘	วัดมัชฌันติการาม	บางซื่อ	วัดอัมพวัน ๙ มกราคม ๒๕๖๑ (แรม ๘ ค่ำ)
๙	วัดบางโพธิ์มาวาส	บางซื่อ	วันอังคารที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ (แรม ๑๕ ค่ำ)
๑๐	วัดเสมียนนารี	จตุจักร	วันพุธที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑ (ขึ้น ๘ ค่ำ)
๑๑	วัดศรีบุญเรือง	บางกะปิ	วันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ (ขึ้น ๑๕ ค่ำ)
๑๒	วัดสุทธอาราม	คลองสาน	วันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ (แรม ๘ ค่ำ)
๑๓	วัดอัมพวา	บางกอกน้อย	วันพุธที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ (แรม ๑๔ ค่ำ)
๑๔	วัดใหม่ช่องลม	ห้วยขวาง	วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ (ขึ้น ๘ ค่ำ)
๑๕	วัดลาดพร้าว	ลาดพร้าว	วันศุกร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๑ (แรม ๘ ค่ำ)
๑๖	วัดบางนาใน	บางนา	วันศุกร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ (แรม ๑๕ ค่ำ)
๑๗	วัดท่าพระ	บางกอกใหญ่	วันเสาร์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๑ (ขึ้น ๘ ค่ำ)
๑๘	วัดภาษี	วัฒนา	วันเสาร์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑ (ขึ้น ๑๕ ค่ำ)

การเตรียมตัวไปวัดเพื่อทำบุญ

๑. การเตรียมกาย ควรแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีขาว เรียบ หรือ สีที่ไม่ฉูดฉาด ไม่หลวมไม่คับเกินไป เนื่องจากจะไม่คล่องตัว ไม่ประดับร่างกายด้วยเครื่องประดับ ไม่ใช่เครื่องประทีนผิว เช่น น้ำหอม เป็นต้น รับประทานอาหารแต่พอดี ไม่อิ่มจนอึดอัด เพื่อประทั้งความหิว เนื่องจากหากมีอาการหิวกระหายจะทำให้จิตใจไม่สบายไปด้วย ควรงดเว้นอาหารที่อาจทำให้เกิดอาการท้องเสีย เป็นต้น

๒. การเตรียมใจ ให้ตัดความวิตกกังวลที่จะเกิดขึ้น เช่น เรื่องครอบครัว เรื่องการงาน เป็นต้น

๓. การเตรียมสิ่งของ ให้จัดเตรียมดอกไม้ ธูปเทียน เพื่อบูชาพระ อาหารหวานคาว รวมถึงสิ่งของอื่น ๆ (ปัจจัยไทยธรรม) เพื่อไปถวายพระสงฆ์ตามกำลังและความศรัทธา

ขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรม

การปฏิบัติกิจกรรมในการทำบุญของแต่ละวัดอาจจะแตกต่างกัน ในรายละเอียด แต่หลักปฏิบัติโดยส่วนใหญ่แล้วทุกวัดจะปฏิบัติเหมือนกัน คือ

๑. การทำวัตรสวดมนต์ (พระสงฆ์จะทำวัตรสวดมนต์ก่อน เมื่อพระสงฆ์ทำวัตรสวดมนต์จบแล้ว อุบาสกอุบาสิกาจึงทำวัตรสวดมนต์ ต่อจากพระสงฆ์ บางวัดอาจจะสวดมนต์แปล แต่บางวัดอาจจะสวดมนต์ เป็นภาษาบาลีสันสกृत ๆ ไม่สวดแปล ให้ทำตามธรรมเนียมของวัดนั้น ๆ)

๒. การรับศีล ในวันธรรมดาโดยทั่วไปจะสมานานเบญจศีล (ศีล ๕) ในวันธรรมสวนะ (วันพระ) จะสมานานอุโบสถศีล (หรือศีลอุโบสถ มี ๘ ข้อ)

๓. การฟังธรรม

๔. การบำเพ็ญจิตภาวนา

๕. การถวายสังฆทาน

การสมาทานศีล

การทำบุญของพุทธศาสนิกชน ไม่ว่าจะจะมีพิธีทำบุญใด ๆ หลังจากบูชาพระรัตนตรัยจบแล้ว ก่อนจะทำพิธีอย่างอื่นมักจะมีการสมาทานศีลก่อนเสมอ หากเป็นวันธรรมดา จะสมาทานเบญจศีล หรือศีล ๕ หากตรงกับวันธรรมสวนะ (วันพระ) หรือวันอุโบสถ จะสมาทานศีลอุโบสถ หากไปทำบุญที่วัดในวันธรรมสวนะ มรรคนายกจะเป็นผู้นำอาราธนาศีลอุโบสถ ผู้ใดประสงค์จะรับศีลอุโบสถ ก็ให้สมาทานศีลตามที่พระสงฆ์กล่าวนำทั้ง ๘ ข้อ หากผู้ใดไม่ประสงค์จะรับศีลอุโบสถ ก็ให้สมาทานเบญจศีลเพียง ๕ ข้อ

ระเบียบพิธีปฏิบัติในการรักษาศีลอุโบสถ

๑. เมื่อตั้งใจจะรักษาศีลอุโบสถในวันพระวันใด ฟังตื่นแต่มีดก่อนรุ่งอรุณของวันนั้น กระทำสรีริกข์ของตนเรียบร้อยแล้ว บูชาพระแล้วเปล่งวาจาสมาทานอุโบสถด้วยตนเองก่อนว่า

**อิ มัง อัญญังคะสะมันนาคะตัง พุทธะปัญญาตตัง อุโปสะถัง,
อิ มัญจะ รัตติง อิ มัญจะ ทิวะสัง สัมมะเทวะ อะภิรักขิตุง
สมาทิยามิ.**

(ความว่า “ข้าพเจ้าขอสมาทานอุโบสถที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติอันประกอบด้วยองค์แปดประการนี้ เพื่อจะรักษาไว้ให้ดี มิให้ขาด มิให้ทำลายตลอดคืนหนึ่งและวันหนึ่ง ในเวลาวันนี้”)

จากนั้น รอเวลาอยู่ด้วยอาการสงบเสงี่ยมตามสมควร รับประทานอาหารเช้าแล้วไปสู่วัดใดวัดหนึ่ง เพื่อรับศีลอุโบสถจากพระสงฆ์ตามประเพณี

ปัจจุบันนิยมไปสมทานและรับศีลอุโบสถที่วัด

๒. เมื่อพระสงฆ์สามเณรทำวัตรเช้าเสร็จ ต่อจากนั้น อุบาสก อุบาสิกาพึงทำวัตรเช้าร่วมกันตามแบบนิยมของวัดนั้น ๆ

๓. ทำวัตรเช้าจบแล้ว หัวหน้าอุบาสกอุบาสิกาจะนั่งคุกเข่า ประนมมือประกาศองค์อุโบสถทั้งคำบาลีและคำไทย ดังนี้

อัชชะ โภจนโต ปักข์สสะ อัญญะมีทิวะโส* เอเวรอุโป โข
โภจนโต ทิวะโส, พุทเธนะ ภาคะวะตา ปัญญัตตัสสะ ธัมมัสสะวะนัสสะ
เจวะ, ตะทตถายะ อุปาสะกะอุปาสิกานัง อุโปสะถัสสะ จะ กาโล
โหติ, หันทะ มะยัง โภจนโต สัพเพ อิตะ สะมาคะตา, ตัสสะ ภาคะวะโต
ธัมมานุธัมมะปะฏิปัตติยา ปุชเชนัตถายะ, อิมัญจะ รัตติง อิมัญจะ
ทิวะสัง, อัญญังคะสะมันนาคะตัง อุโปสะถัง อุปะวะสิสสามาติ กาละ
ปะริจเฑทัง กัตวา ตัง ตัง เวระมะณิง อารัมมะณัง กะริตวา อะวิกขิตตะ-
จิตตา หุตวา สักกัจจัง อุโปสะถัง สะมาทียะยามะ, อีทิสัง หิ
อุโปสะถัง สัมปัตตานัง อัมหากัง ชีวิตัง มา นิรัตถะกัง โหตุ.

ขอประกาศเริ่มเรื่องความที่จะสมทานรักษาอุโบสถ
อันพร้อมด้วยองค์แปดประการ ให้สาธุชนที่ได้ตั้งจิตสมทานทราบ
ทั่วกันก่อนแต่สมทาน ณ บัดนี้ ด้วยวันนี้ เป็นวันอัญญุมิตถิที่แปด*
แห่งปักข์มาถึงแล้ว ก็แหละวันเช่นนี้เป็นกาลที่สมเด็จพระผู้มี
พระภาคเจ้าทรงบัญญัติแต่งตั้งไว้ให้ประชุมกันฟังธรรม และเป็น
กาลที่จะรักษาอุโบสถของอุบาสกอุบาสิกาทั้งหลาย เพื่อประโยชน์

*หมายเหตุ คำประกาศนี้สำหรับวันพระ ๘ คำ ถ้าเป็นวันพระ ๑๕ คำ
ให้เปลี่ยนคำที่ขีดเส้นใต้เป็น “ปัจจนะระสีทิวะโส” ถ้าเป็นวันพระ ๑๔ คำ
เปลี่ยนเป็น “จาตุททะสีทิวะโส”

แก่การฟังธรรมนั้นด้วย เชิญเถิด เราทั้งหลายทั้งปวงที่ได้มาประชุม
พร้อมกัน ณ ที่นี้ พึงกำหนดกาลว่าจะรักษาอุโบสถตลอดวันหนึ่งกับ
คืนหนึ่งนี้ แล้วพึงทำความเว้นโทษนั้น ๆ เป็นอารมณ์ (คือเว้นจาก
การฆ่าสัตว์ ๑ เว้นจากการลักขโมยสิ่งของที่เจ้าของเขาไม่ให้ ๑ เว้นจาก
การประพฤติธรรมที่เป็นข้าศึกแก่พรหมจรรย์ ๑ เว้นจากการเจรจา
คำเท็จ ล่อลวงผู้อื่น ๑ เว้นจากการดื่มกินสุราเมรัยอันเป็นที่ตั้ง
แห่งความประมาท ๑ เว้นจากการบริโภคอาหารตั้งแต่เวลาพระอาทิตย์
เที่ยงแล้ว ไปจนถึงเวลาอรุณขึ้นใหม่ ๑ เว้นจากการฟ้อนรำขับร้อง
และประโคมเครื่องดนตรีต่าง ๆ แต่บรรดาที่เป็นข้าศึกแก่กุศลทั้งสิ้น
และตัดทรงประดับตกแต่งร่างกายด้วยดอกไม้ไม้ของหอม
เครื่องประดับ เครื่องทา เครื่องย้อม ผัดผึกายให้วิจิตรงดงามต่าง ๆ
อันเป็นที่ตั้งแห่งความกำหนัดยินดี ๑ เว้นจากการนั่งนอน
เหนือเตียงตั้งมุ้งที่มีเท้าสูงเกินประมาณ และที่นั่งนอนใหญ่ ภายใน
มีนุ่นและสำลี เครื่องปลูกัดที่วิจิตรด้วยเงินและทองต่าง ๆ ๑) อย่าให้
มีจิตฟุ้งซ่านส่งไปที่อื่น พึงสมาทานองค์อุโบสถทั้งแปดประการ
โดยเคารพ เพื่อจะบูชาสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้านั้นด้วย
ธรรมานุธรรมปฏิบัติ อนึ่ง ชีวิตของเราทั้งหลายที่ได้เป็นอยู่รอดมา
ถึงวันอุโบสถเช่นนี้ จงอย่าได้ไปเปล่าจากประโยชน์เลยฯ

๔. เมื่อหัวหน้าประกาศจบแล้ว พระสงฆ์ผู้แสดงธรรมขึ้นนั่ง
บนธรรมาสน์ อุบาสกอุบาสิกาทุกคนพึงนั่งคุกเข่ากราบพร้อมกัน ๓ ครั้ง
แล้วกล่าวคำอาราธนาอุโบสถศีลพร้อมกัน (บางวัดให้หัวหน้าเป็นผู้แทน
กล่าวอาราธนาเพียงคนเดียว) ดังนี้

มะยัง ภันเต, ติสระระณนะ สะหะ, อัญญังคะ-
สะมันนาคะตัง, อุโปสะถัง ยาจามะ (ว่า ๓ จบ)

ดังนี้

จากนั้นพระสงฆ์กล่าวนำ ผู้สมาทานอุโบสถศีล กล่าวตาม

นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต อระระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะฯ

(ว่า ๓ หน)

พุทฺธัง สรรระณัง คัจฉามิ

ธัมมํ สรรระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สรรระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สรรระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมํ สรรระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ สังฆัง สรรระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทฺธัง สรรระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ ธัมมํ สรรระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ สังฆัง สรรระณัง คัจฉามิ

เมื่อจบแล้วพระสงฆ์ให้ศีลจะกล่าวว่า **ติสฺสัระระณะคะมะนัง**

นิฏฺฐิตัง ผู้สมาทานศีลพึงรับว่า **อามะ ภัันเต**

ต่อแต่นั้นพึงสมาทานสิกขาบท ๘ ประการ โดยว่าตามพระสงฆ์ ดังนี้

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๒. อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๓. อะพรหฺมะจะรียา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

(ในข้อนี้ ผู้ประสงคฺจะสมาทานศีล ๕ เปลี่ยนเป็นรับว่า

กาเมสุมิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ)

๔. มุสวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๕. สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวะระมะณี
สิกขาปะทัง สะมาதியามิ

(ผู้สมาทานศีล ๕ พึ่งหยุดเพียงนี้)

๖. วิกาละโกชะนะ เวะระมะณี สิกขาปะทัง สะมาதியามิ

๗. นัจจะคิตะวาทิตะวิสุกะทัสสะนะมาลาคนธะวิลปะนะ
ธาระณะมัณฑะนะวิภูสะนัฏฐานา เวะระมะณี สิกขาปะทัง สะมาதியามิ

๘. อุจจาสะยะนะมะหาสะยะนะ เวะระมะณี สิกขาปะทัง
สะมาதியามิ

ต่อจากนั้นให้กล่าวตามพระสงฆ์ที่ละวรรค ดังนี้

อิมัง อัญญังคะสะมันนาคะตัง, พุทธะปัญญาตัง
อุโปสะถัง, อิมัญจะ รัตติง อิมัญจะ ทิวะสัง, สัมมะทเวะ อะภิรักขิตุง
สะมาதியามิ.

พึ่งหยุดรับเพียงเท่านั้น จากนั้นพระสงฆ์จะกล่าวว่า “อิมานิ
อัญญะ สิกขาปะทานิ อุโปสะถะสีละวะเสนะ มะนะสิกะริตวา, สาธุกัง
อัปปะมาเทนะ รักขิตัพพานิ” ผู้สมาทานศีลพึงกล่าวพร้อมกันว่า
“อามะ ภัณฑะ” แล้วพระสงฆ์จะกล่าวอานิสงส์ศีลต่อไป ดังนี้

สีเลนะ สุคะติง ยันติ สีเลนะ โภคะสัมปะทา

สีเลนะ นิพพุติง ยันติ ตัสมา สีลัง วิโสธะเย

รับพร้อมกันว่า สาธุ แล้วกราบ ๓ ครั้ง นั่งพับเพียบประนมมือ
ฟังธรรมต่อไป

มีข้อสังเกตว่า การรักษาอุโบสถศีลจะต้องรักษาให้ครบทั้ง ๘ ข้อ
ขาดข้อใดข้อหนึ่งจะไม่ใช่การรักษาอุโบสถ ไม่เหมือนการรักษาศีล ๕
ข้อใดข้อหนึ่งขาด ข้อที่เหลือยังอยู่

การฟังธรรม

หลังจากสมาทานศีลจบแล้ว มรรคนายกจะเป็นผู้อาราธนาธรรม ผู้ที่ไปร่วมทำบุญทุกคนฟังนั่งประนมมือ ตั้งใจฟังธรรมอย่างสงบ ไม่พูดคุยกันขณะพระแสดงธรรม อันเป็นการแสดงความเคารพในพระธรรม และแสดงความเคารพต่อพระสงฆ์ผู้แสดงธรรมด้วย

คำอาราธนาธรรม

พรหมา จะ โลกาธิปะตี สหัมปะติ
กัตถัญชะลิต্তิ อันทิหารัง อะยาจะณะ
สันติระ สัตตาปะระชัคกะชาติกา
เทเสตุ ธัมมัง อะนุกัมปิมัง ปะชัง.

การบำเพ็ญจิตภาวนา

หลังจากพระสงฆ์แสดงธรรมจบแล้ว จะมีการปฏิบัติธรรม โดยการบำเพ็ญจิตภาวนาหรือนั่งสมาธิ เป็นเวลาประมาณ ๕-๑๐ นาที ซึ่งพระสงฆ์จะชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ให้ทราบ ผู้ปฏิบัติธรรม ฟังกระทำตามที่ท่านแนะนำ

วิธีนั่งสมาธิ ให้นั่งในท่าขัดสมาธิ คือ เท้าขวาวางทับเท้าซ้าย มือขวาวางทับมือซ้ายบนตักชิดท้องน้อย นิ้วหัวแม่มือจรดกัน นั่งให้ตัวตรง หากไม่ถนัดจะนั่งพับเพียบหรือบนเก้าอี้ก็ได้ เมื่อนั่งเข้าที่ดีแล้วให้หายใจยาวลึก ๆ และช้า ๆ เต็มปอด ๒-๓ ครั้ง พร้อมกับตั้งความรู้สึกให้ตัวโล่ง และให้สมองโปร่งสบาย แล้วจึงหายใจตามปกติโดยกำหนดนับหรือภาวนาในใจตามวิธีการที่พระอาจารย์แนะนำต่อไป

เมื่อปฏิบัติจิตภาวนาจบแล้ว ทุกคนพึงให้สาธุการและสวด
ประกาศพร้อมกัน ดังนี้

สาธุ สาธุ สาธุ

อะหัง พุทธัญจะ ธัมมัญจะ สังฆัญจะ สรรเวณัง คะโต

อุปาสะกัตตัง เทเสสิ่ง ภิกขุสังฆัสสะ สัมมุขา

เอตัง เม สรรเวณัง เขมัง

เอตัง สรรเวณะมุตตะมัง

เอตัง สรรเวณะมาคัมมะ

สัพพะทุกขา ปะมุจจะเย

ยะถาพะลัง จะเรยยาหัง

สัมมาสัมพุทธะสาสะนัง

ทุกขะนิสสรณัสเสวะ

ภาคิ อัสสัง อะนาคะเต.

หมายเหตุ คำสวดประกาศข้างต้น ถ้าผู้กล่าวเป็นผู้หญิง
ให้เปลี่ยนคำที่ขีดเส้นใต้ ดังนี้

คะโต

เปลี่ยนเป็น

คะตา

อุปาสะกัตตัง

เปลี่ยนเป็น

อุปาสิกัตตัง

ภาคิ อัสสัง

เปลี่ยนเป็น

ภาคินิสสัง

เมื่อสวดประกาศนี้จบแล้ว ถ้าไม่มีการแสดงธรรมในภาคบ่าย
หรือตอนเย็น ผู้ประสงค์จะกลับไปพักผ่อนที่บ้านก็พึงบอกลาพระสงฆ์ ดังนี้

“**หันทะทานิ มะยัง ภันเต อาปุจจามะ, พะหุกิจจา
พะหุคะระณียา**”

พระสงฆ์ผู้รับลาจะกล่าวว่ “**ยัสสะทานิ ตุมเห กาลัง มัญญะถะ**”
ผู้ลาพึงรับว่า “**สาธุ ภันเต**” แล้วกราบพร้อมกัน ๓ ครั้ง เป็นอันเสร็จพิธี
ในตอนเช้า

๕. บางวัดอาจจะมีการแสดงธรรมในภาคบ่ายหรือค่ำ ผู้ประสงค์จะอยู่ปฏิบัติธรรมที่วัด ก็จะมาอยู่ที่วัด สนทนาธรรม อ่านหนังสือธรรมะหรือปฏิบัติธรรม รับประทานอาหารให้เสร็จทันก่อนเที่ยงวัน พักผ่อนตามอัธยาศัย พอได้เวลาบ่ายหรือเย็นจนค่ำ ตามเวลาที่กำหนดก็จะร่วมสวดมนต์ทำวัตรเย็น พระผู้เทศน์จะลงมาเทศน์ หัวหน้าฟังนั่งคุกเข่ากราบ ๓ ครั้ง และอาราธนาธรรมพิเศษโดยเฉพาะ (บางวัดใช้ในช่วงเช้า) ดังนี้

คำอาราธนาธรรมพิเศษ

จากุททะสี ปันณะระสี	ยา จะ ปักข์สสะ อัญฺฐะมี
กาลา พุทฺธะนะ ปัญฺญัตตา	สัทธัมมัสสะวะนัสสีเม
อัญฺฐะมี โข อะยันทานิ	สัมปัตตา อะภิลักขิตา
เตนายัง ประริสา ธัมมัง	โสตุส อธิระ สะมาคะตา
สาธุ อัยโย ภิกขุสังโฆ	กะโรตุ ธัมมะเทศะนัง
อะยัญฺจะ ประริสา สัพพา	อัญฺฐิกิตฺวา สุณาตุ ตันติ.

๖. เมื่ออาราธนาจบแล้ว พระสงฆ์จะแสดงธรรม ฟังนั่งฟังธรรมโดยเคารพอย่างพิถีในตอนเช้า พอเทศน์จบ ทุกคนกล่าวสาธุการ และสวดประกาศตนพร้อมกันอย่างเดียวกับที่กล่าวในภาคเช้า (สาธุ สาธุ สาธุ อะหัง พุทฺธัญฺจะ...ฯลฯ.../ดูหน้า ๑๕) และสวดประกาศต่อท้ายติดต่อกันไปอีกว่า

กาเยนะ วาจาเย วั เจตะสา วา,
พุทธะ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยายัง,
พุทโธ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,
กาลันตะเร สังวะริตุง วั พุทธะ.

กาเยนะ วาจาเย วั เจตะสา วา,
ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยายัง,
ธัมโม ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,
กาลันตะเร สังวะริตุง วั ธัมเม.

กาเยนะ วาจาเย วั เจตะสา วา,
สังฆะ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยายัง,
สังโฆ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,
กาลันตะเร สังวะริตุง วั สังฆะ.

ทำวัตรเช้า
สำหรับบุพบาทก-บุพบาทิกา
คำบูชาพระรัตนตรัย

โย โส ภาคะวา อะระหัง
สัมมาสัมพุทธโธ,

สวากขาโต เยนะ ภาคะวะตา
ธัมโม,
สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภาคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

ตัมมะยัง ภาคะวันตัง สะธัมมัง
สะสังฆัง,

อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง
อาโรปิเตหิ อะภิปุชชะยามะ,

สาธุ โน ภัันเต ภาคะวา
สุจิระปะรินิพพุโตปิ,

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น
พระองค์ใด เป็นพระอรหันต์
ตรัสรู้เองโดยชอบแล้ว,
พระธรรม อันพระผู้มีพระภาคเจ้า
พระองค์ใด ตรัสไว้ดีแล้ว,
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้าพระองค์ใด
ปฏิบัติดีแล้ว,
ข้าพเจ้าทั้งหลายขออนุชาอย่างยิ่ง
ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์,
ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้
ซึ่งข้าพเจ้าได้ยกประดิษฐานไว้ดีแล้ว
ตามสมควร,
ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ
ตั้งข้าพเจ้าทั้งหลาย
ขอประทานวโรกาส
พระผู้มีพระภาคเจ้า
แม้ปรินิพพานแล้ว,

ปัจฉิมฯชะนะตานุกัมปะมานะสา,
อิเม สักกาเร ทุคคะตะ-
ปัญณาการะภูเต ปะภูคคัณหาตุ,
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ
สุขายะ.

ทรงมีพระเหตุที่ยื้อเพื่อแก่ชุมชน
ผู้เกิดแล้วในภายหลัง,
ขอจงทรงรับเครื่องสักการะเหล่านี้
ซึ่งเป็นบรรณาการของคนยาก,
เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข
แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย
สิ้นกาลนานเทอญ.

คำนมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทธโ
ภะคะวา,

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.

พระผู้มีพระภาคเจ้า
เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลส
เพลิงทุกข์สิ้นเชิง
ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,
ข้าพเจ้าขออภิวาท
พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่น
ผู้เบิกบาน.

(กราบ ๑ ครั้ง)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,
ธัมมัง นะมัสสามิ.

พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสไว้ดีแล้ว,
ข้าพเจ้าขอนมัสการพระธรรม.

(กราบ ๑ ครั้ง)

สุปฏิปันโน ภะคะวะโต
สวากะสังโฆ,
สังฆัง นะมามิ.

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว,
ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสงฆ์.

(กราบ ๑ ครั้ง)

คำนมัสการพระผู้มีพระภาคเจ้า

(นำ) ทันทะ มะยัง พุทฺธัสสะ ภาวะะโต

บุพพะภาคะนะมะการัง ะโรมะ เส.

นะโม ตัสสะ ภาวะะโต,

อะระหะโต,

สัมมาสัมพุทฺธัสสะ.

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า

พระองค์นั้น,

ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส,

เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

(ว่า ๓ จบ)

บุพพธาภิฤต

(บทสวดสัจจะบุพพธาเข้า)

(นำ) ทัณฑะ มะยัถ บุพพธาภิฤตอง กะโรมะ เส.

โย โส ตะถาคะโต,
อะระหัง,
สัมมาสัมพุทโธ,
วิชชาจะระณะสัมปันโน,
สุคะโต,
โลกะวิทู,
อนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ,
สัตถา เทวะมะนุสสานัง,
พุทโธ,
ภะคะวา,
โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง
สะมาระกัง สะพรหะมะกัง

พระตถาคตเจ้านั้น พระองค์ใด,
เป็นผู้ไกลจากกิเลส,
เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,
เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ,
เป็นผู้เสด็จไปแล้วด้วยดี,
เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง,
เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึก
ได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า,
เป็นครูผู้สอนของเทวดา
และมนุษย์ทั้งหลาย,
เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม,
เป็นผู้มีความจำเริญ
จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์,
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด
ได้ทรงทำความดับทุกข์ให้แจ้ง

สี่สัสมะณะพราหมะณิง
ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง
อะภิญญา สัจฉิกัตวา ปะเวเทสิ,

โย ธัมมัง เทเสสิ,

อาทิกัลยาณัง,
มัชฌะกัลยาณัง,
ปะริโยसानะกัลยาณัง,
สาตถัง สะพะยัญชนะนัง
เกวะละปะริปุณณัง
ปะริสุทถัง พรหมะจะริยัง
ปะกาเสสิ,
ตะมะหัง ภาคะวันตัง
อะภิปุชะยามิ,

ตะมะหัง ภาคะวันตัง สิริสะ
นะ मामิ.

ด้วยพระปัญญาอันยิ่งเองแล้ว
ทรงสั่งสอนสัตว์โลกนี้
พร้อมทั้งเทวดา มาร พรหม
และหมู่สัตว์ พร้อมทั้ง
สมณพราหมณ์ เทวดา
และมนุษย์ให้รู้ตาม,
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด
ทรงแสดงธรรมแล้ว,
ไพเราะในเบื้องต้น,
ไพเราะในท่ามกลาง,
ไพเราะในที่ที่สุด,
ทรงประกาศพรหมจรรย์ คือ
แบบแห่งการปฏิบัติอันประเสริฐ
บริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิง
พร้อมทั้งอรรถและพยัญชนะ,
ข้าพเจ้าขอบูชาอย่างยิ่ง
เฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า
พระองค์นั้น,
ข้าพเจ้าขอนอบน้อม
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบ พร้อมกับระลึกถึงพระพุทธคุณ)

ธัมมาภิกขุติ

(บทสวดสัจจัตถ์พระธรรม)

(นำ) ทัฬหะ มะยัธ ธัมมาภิกขุติง กะโรมะ เส.

โย โส สวากขาโต กะคะวะตา
ธัมโม,

สันทิภุจฺจิกโก,

อะกาลิกโก,

เอหิปัสสิโก,

โอปะนะยิกโก,

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ,
ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปุชชยามิ,

ตะมะหัง ธัมมัง สีระสา

นะมามิ.

พระธรรมนั้นใด

เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสไว้ดีแล้ว,

เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ
พึงเห็นได้ด้วยตนเอง,

เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้และให้ผลได้
ไม่จำกัดกาล,

เป็นสิ่งที่ควรกล่าวแก่ผู้อื่นว่า
ท่านจงมาดูเถิด,

เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว,
เป็นสิ่งที่ผู้รู้พึงรู้ได้เฉพาะตน,

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง
เฉพาะพระธรรมนั้น,

ข้าพเจ้าขออนอบน้อมพระธรรมนั้น
ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบ พร้อมกับระลึกถึงพระธรรมคุณ)

สังฆมาภิกขุติ

(บทสวดสัจจัตถ์พระสังฆ)

(นำ) ทังฆะ มะยัง สังฆมาภิกขุติง กะโรมะ เส.

โย โส สุปะฏิปันโน ภาวะวะโต
สาวะกะสังโฆ,
อุชุปะฏิปันโน ภาวะวะโต
สาวะกะสังโฆ,
ญายะปะฏิปันโน ภาวะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

สามิจิปะฏิปันโน ภาวะวะโต
สาวะกะสังโฆ,
ยะทิทัง,
จัตตาริ ปุริสะยุคานิ
อัญญะ ปุริสะปุคคะลา,
เอสะ ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ,

อาหุเนยโย,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้านั้นหมู่ใดปฏิบัติดีแล้ว,
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้าหมู่ใดปฏิบัติตรงแล้ว,
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้าหมู่ใดปฏิบัติเพื่ออุ้งธรรม
เป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว,
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้าหมู่ใดปฏิบัติสมควรแล้ว,
ได้แก่บุคคลเหล่านี้ คือ,
คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่
นับเรียงตัวบุรุษ ได้ ๘ บุรุษ,
นั่นแหละ พระสงฆ์สาวกของ
พระผู้มีพระภาคเจ้า,
เป็นผู้ควรแก่สักการะ
ที่เขานำมาบูชา,

ปาหุเนยโย,

ทักขิเนยโย,

อัญชะลิกะระณีโย,

อะนุตตะรัง ปุณฺณักเขตตัง

โลกัสสะ,

ตะมะหัง สังฆัง อะภิปุชฺชยามิ,

ตะมะหัง สังฆัง สิริระสา

นะมามิ.

เป็นผู้ควรแก้สัการะ

ที่เขาจัดไว้ต้อนรับ,

เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน,

เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี,

เป็นเนื่อนานุญชของโลก

ไม่มีนานุญชอื่นยิ่งกว่า,

ข้าพเจ้าขอบูชาอย่างยิ่ง

เฉพาะพระสงฆ์หมู่ นั้น,

ข้าพเจ้าขอขอบน้อมพระสงฆ์หมู่ นั้น

ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบ พร้อมกับระลึกถึงพระสังฆคุณ)

ระตนะัตตะยัปปะณามะภาดา (ภาดาณอบนัอมพะระรัตนตริย)

(น้ำ) ทันทะ มะยัถ ระตนะัตตะยัปปะณามะภาดาโย เจวะ
สังเวคะปะริกิตตะนะปะาฐัญญะ ภาณามะ เส.

พุทโธ สุตฺตโธ กะรุณามะหัตถะโว,	พระพุทโธเจ้าผู้บริสุทธิ์ มีพระกรุณาดุจห้วงมหรรณพ,
โยจันตะสุทฺธัพพะระญาณะ- โลจะโน,	พระองค์ใด มีตาคือพระญาณ อันประเสริฐ หอมจดถึงที่สุด,
โลกัสสะ ปาปฺปะกิเลสะมาตะโก,	เป็นผู้ฆ่าเสียซึ่งบาป และอุปกิเลสของโลก,
วันทามิ พุทฺธัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,	ข้าพเจ้าขอไหว้พระพุทโธเจ้า พระองค์นั้นด้วยความเคารพ,
ธัมโม ปะทีโป วิยะ ตัสสะ สัตถุโน,	พระธรรมของพระศาสดา พระองค์นั้นเปรียบเหมือน ดวงประทีป,
โย มัคคะปากามะตะเกทะภินนะโก,	ส่วนใดที่เป็นโลกุตระจำแนกประเภท คือ มรรค ผล นิพพาน,
โลกุตตะโร โย จะ ตะทตฺตะทีปะโน,	และส่วนใดที่ชี้แนวแห่งโลกุตระนั้น,

วันทามิ ธัมมัง อะหะมาทะเรนนะ ตัง,

สังฆโม สุขเขตตาภะยะติเขตตะ-
สัจญญิตโต,

โย ทิฏฐุระสันโต

สุคะตานุโพธะโก,

โลลัปปะหิโน อะริโย สุขเมธะโส,

วันทามิ สังฆัง

อะหะมาทะเรนนะ ตัง,

อิจเจวะเมกัณตะภิปุชชะเนยยะกัง,

วัตถุตตะยัง วันทะยะตาภิสังขะตัง,

ปุญญัง มะยา ยัง มะมะ

สัพพะปัตถะวา,

มา โหนตุ เว ตัสสะ

ปะภาวะสิทธิยา.

ข้าพเจ้าขอไหว้พระธรรมนั้น

ด้วยความเคารพ,

พระสงฆ์หมู่ใด ที่รู้กันว่าเป็นนาบุญ

อันยิ่งใหญ่กว่านาบุญอันดีทั้งหลาย,

เป็นผู้เห็นพระนิพพาน ตรัสรู้

ตามพระสูตร,

เป็นผู้ละกิเลสเครื่องโลเล

เป็นพระอริยเจ้าผู้มีปัญญาดี,

ข้าพเจ้าขอไหว้พระสงฆ์หมู่ นั้น

ด้วยความเคารพ,

บุญใด ที่ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่

ซึ่งวัตถุสาม คือ พระรัตนตรัย,

อันควรบูชายิ่งโดยส่วนเดียว

ได้กระทำยิ่งแล้วอย่างนี้,

ขออุปัชฌะทั้งหลาย

จงอย่ามีแก่ข้าพเจ้าเลย,

ด้วยความสำเร็จอันเกิดจาก

บุญนั้น.

สังเวคะประริกิตตะนะปาฐะ (บทสวดแสดงถึงความสังเวช)

อิธะ ตะถาคะโต โลกเก
อุปปันโน,
อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ,
ธัมโม จะ เทสิโต นียยานิโก,
อุปะสะมิโก ประรินิพพานิโก,
สัมโพธะคามิ สุกะตัมปะเวทิตโต,
มะยันตัง ธัมมัง สุตวา เอวัง
ชานามะ,
ชาติปี ทุกขา,
ชะราปี ทุกขา,
มะระณัมปี ทุกขัง,
โสกะปะริเทวะทุกขะ-
โทมะนัสสุปายาสาปี ทุกขา,

พระตถาคตเจ้าทรงเกิดขึ้นแล้ว
ในโลกนี้,
เป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้
โดยพระองค์เอง,
และพระธรรมที่ทรงแสดง
เป็นธรรมเครื่องออกจากทุกข์,
เป็นเครื่องสงบกิเลส
เป็นไปเพื่อปรินิพพาน,
เป็นไปเพื่อความรู้พร้อม
เป็นธรรมที่พระสุคต
ทรงประกาศแล้ว,
พวกเราฟังธรรมนั้นแล้ว
จึงได้รู้อย่างนี้ว่า,
แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์,
แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์,
แม้ความตายก็เป็นทุกข์,
แม้ความโศก ความร่ำไรร่ำพัน
ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ
ความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์,

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข,

ปิเยหิ วิปะโยโค ทุกโข,

ยัมปิจฉัง นะ ละระติ ตัมปิ

ทุกขัง,

สังขิตเตนะ ปัญญาปาทานักขันธา

ทุกขา,

เสยยะถิทัง,

รูปปาทานักขันโธ,

เวทะนูปาทานักขันโธ,

สัณฺณูปาทานักขันโธ,

สังขารูปาทานักขันโธ,

วิญญาณูปาทานักขันโธ,

เยสัง ปะริญญาเย,

ความประสพกับสิ่งไม่เป็นที่รัก
ที่พอใจ ก็เป็นทุกข์,

ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รัก
ที่พอใจ ก็เป็นทุกข์,

มีความปรารถนาสิ่งใด

ไม่ได้แม้สิ่งนั้น ก็เป็นทุกข์,

ว่าโดยย่อ อูปาทานขันธทั้ง ๕

เป็นตัวทุกข์,

ได้แก่สิ่งเหล่านี้ คือ,

ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
คือ รูป,

ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
คือ เวทนา,

ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
คือ สัณฺญา,

ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
คือ สังขาร,

ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
คือ วิญญาณ,

เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้

อูปาทานขันธเหล่านั้นเอง,

ธรรมาโน โส ภาคะวา,
เอวัง พะหลัง สาวเก วิเนติ,
เอวัง ภาคา จะ ปะนัสสะ
ภาคะวะโต
สาวะเกสุ อนะสาสะนี
พะหลา ปะวัตตะติ,

รูปร่าง อะนิจจัง,
เวทนา อะนิจจา,
สัญญา อะนิจจา,
สังขาร อะนิจจา,
วิญญาณัง อะนิจจัง,
รูปร่าง อะนัตตา,
เวทนา อะนัตตา,
สัญญา อะนัตตา,
สังขาร อะนัตตา,
วิญญาณัง อะนัตตา,
สัพเพ สังขาร อะนิจจา,
สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ,

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น
เมื่อยังทรงพระชนม์อยู่,
จึงทรงแนะนำสาวกทั้งหลาย
อย่างนี้ เป็นส่วนมาก,
อนึ่ง คำสั่งสอนของ
พระผู้มีพระภาคเจ้า
ย่อมเป็นไปในสาวกทั้งหลาย
ส่วนมาก
มีส่วนคือการจำแนกอย่างนี้ว่า :-
รูปไม่เที่ยง,
เวทนาไม่เที่ยง,
สัญญาไม่เที่ยง,
สังขารไม่เที่ยง,
วิญญาณไม่เที่ยง,
รูปไม่ใช่ตัวตน,
เวทนาไม่ใช่ตัวตน,
สัญญาไม่ใช่ตัวตน,
สังขารไม่ใช่ตัวตน,
วิญญาณไม่ใช่ตัวตน,
สังขารทั้งหลายทั้งปวงไม่เที่ยง,
ธรรมทั้งหลายทั้งปวงไม่ใช่ตัวตน
ดังนี้,

เต (ตา)* มะยัง โอดินณามะหะ,

ชาติยา,

ชะรามะระณนะ,

โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ

โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ,

ทุกโขติณณา,

ทุกขะปะเรตา,

อูปะเวะนามิมัสสะ เกวะลัสสะ

ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา

ปัญญาเยถาติ,

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง

ภะคะวันตัง

สละระณัง คะโต, (คะตา)*

ธัมมัญจะ สังฆัญจะ,

ตัสสะ ภะคะวะโต สาสะนัง

ยะถาสะติ ยะถาพะลัง

มะนะสิกะโรมะ อะนุปะฏิปัชชามะ,

พวกเราทั้งหลาย

เป็นผู้ถูกครอบงำแล้ว,

โดยความเกิด,

โดยความแก่และความตาย,

โดยความโศก ความรำไรรำพัน

ความไม่สบายกาย

ความไม่สบายใจ

ความคับแค้นใจทั้งหลาย,

เป็นผู้หยั่งลงสู่ความทุกข์แล้ว,

เป็นผู้มีความทุกข์เป็นเบื้องหน้าแล้ว,

ทำไฉน การทำที่สุดแห่ง

กองทุกข์ทั้งสิ้นนี้

จะพึงปรากฏชัดแก่เราทั้งหลายได้,

เราทั้งหลายถึงแล้วซึ่งพระผู้มี

พระภาคเจ้า แม้ปรินิพพานนานแล้ว

พระองค์นั้นเป็นสรณะ,

ถึงพระธรรมด้วย ถึงพระสงฆ์ด้วย,

จักทำในใจอยู่ ปฏิบัติตามอยู่

ซึ่งคำสอนของพระผู้มี

พระภาคเจ้านั้น ตามสติกำลัง,

* ผู้หญิงว่าคำในวงเล็บ (...)

สา สา โน ประฏิปัตติ,

อิम्मัสสะ เกวะลัสสะ

ทุกขักขันธัสสะ

อันตะกิริยาเย สังวัตตะตุ.

ขอให้การปฏิบัตินั้น ๆ ของเรา
ทั้งหลาย,

จงเป็นไปเพื่อทำที่สุดแห่ง

กองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ.

(จบทำวัตรเช้า)

การถวายสังฆทาน

การถวายสังฆทาน คือ การถวายทานแด่พระสงฆ์โดยไม่จำเพาะเจาะจงพระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่ง (หากเจาะจงพระสงฆ์จะไม่เป็นสังฆทาน) ให้ผู้ประสงค์จะถวายสังฆทาน นำอาหาร ดอกไม้ ภูบเทียน ที่เตรียมมา วางไว้ด้านหน้าของตัวเอง เมื่อได้เวลาผู้นำหรือมรรคทายกจะบอกให้กล่าว นะโม ทุกคนฟังกล่าว นะโม พร้อมกัน ๓ จบ ดังนี้

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

จากนั้น มรรคทายกจะกล่าวคำถวายสังฆทานนำ ให้ทุกคนกล่าวตามที่ลະວຽກດັ່ງນີ້

อิมานิ มะยัง ภันเต, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ,
โอินชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสงโฆ, อิมานิ ภัตตานิ,
สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ,
สุखाเย.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย,
ภัตตาหารกับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้, แต่พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์
จงรับ, ภัตตาหารกับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย,
เพื่อประโยชน์, และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, สิ้นกาลนานเทอญฯ

เมื่อกล่าวจบ พระสงฆ์จะรับว่า **สาธุ** จากนั้นให้ผู้ถวายสังฆทาน ยกอาหารหรือสิ่งของ ดอกไม้ ฐูปเทียน เป็นต้น ประเคนแด่พระสงฆ์ ทีละอย่างไปจนครบ (การประเคน คือการยื่นสิ่งของให้พระสงฆ์ด้วยมือทั้งสอง) สำหรับสตรีให้วางของบนผ้ารับประเคน ซึ่งพระสงฆ์จะปูลาดไว้คอยรับ

เมื่อถวายของแด่พระสงฆ์เรียบร้อยแล้ว ประธานสงฆ์ จะอนุโมทนา (ยะถา...) ผู้ถวายสังฆทานพึงกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนบุญกุศล ให้แก่ญาติมิตรทั้งหลาย โดยการค่อย ๆ รินน้ำจากภาชนะที่เตรียมไว้ พร้อมกับบกล่าวคำกรวดน้ำ โดยย่อ ดังนี้

**อิทัง โน ญาตินัง โหตุ, สุขิตา โหนตุ ญาตะโย.
ขอผลแห่งบุญกุศลนี้ จงมีแก่ญาติของข้าพเจ้าทั้งหลาย
ขอญาติทั้งหลายจงมีความสุขกายสุขใจเถิด**

เมื่อพระสงฆ์รูปอื่น เริ่มสวดบทให้พรแล้ว (สัพพีติโย...) พึงรินน้ำ จากภาชนะให้หมด และประนมมือรับพรไปจนจบ กราบพระสงฆ์ ๓ ครั้ง เป็นอันเสร็จพิธี

ทำวัตรเย็น
สำหรับอุบาสก-อุบาสิกา
คำบูชาพระรัตนตรัย

โย โส ภาคะวา อะระหัง
สัมมาสัมพุทธโธ,

สวากขาโต เยนะ ภาคะวะตา
ธัมโม,
สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภาคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

ตัมมะยัง ภาคะวันตัง สะธัมมัง
สะสังฆัง,

อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง
อาโรปิเตหิ อะภิปุชะยามะ,

สาธุ โน ภันเต ภาคะวา
สุจิระปะรินิพพุโตปิ,

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น
พระองค์ใด เป็นพระอรหันต์
ตรัสรู้เองโดยชอบแล้ว,
พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้า
พระองค์ใด ตรัสไว้ดีแล้ว,
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้าพระองค์ใด
ปฏิบัติดีแล้ว,
ข้าพเจ้าทั้งหลายขอบูชาอย่างยิ่ง
ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์,
ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้
ซึ่งข้าพเจ้าได้ยกประดิษฐานไว้ดีแล้ว
ตามสมควร,
ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ
ตั้งข้าพเจ้าทั้งหลาย
ขอประทานวโรกาส
พระผู้มีพระภาคเจ้า
แม้ปรินิพพานนานมาแล้ว,

ปัจฉิมฯชะนะตานุกัมปะมานะสา,
อิเม สักกาเร ทุคคะตะ-
ปัญณาการะภูเต ปะภูคคัณหาตุ,
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ
สุขายะ.

ทรงมีพระเหตุที่ยื้อเพื่อแก่ชุมชน
ผู้เกิดแล้วในภายหลัง,
ขอจงทรงรับเครื่องสักการะเหล่านี้
ซึ่งเป็นบรรณาการของคนยาก,
เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข
แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย
สิ้นกาลนานเทอญ.

คำนมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทธโ
ภะคะวา,

พุทธานุ ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.

พระผู้มีพระภาคเจ้า
เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลส
เพลิงทุกข์สิ้นเชิง
ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,
ข้าพเจ้าขออภิวาท
พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่น
ผู้เบิกบาน.

(กราบ ๑ ครั้ง)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,
ธัมมัง นะมัสสามิ.

พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสไว้ดีแล้ว,
ข้าพเจ้าขอนมัสการพระธรรม.

(กราบ ๑ ครั้ง)

สุปฏิปันโน ภะคะวะโต
สวากะสังโฆ,
สังฆัง นะมามิ.

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว,
ข้าพเจ้าขออนอบน้อมพระสงฆ์.

(กราบ ๑ ครั้ง)

คำขอมัติการพระผู้มีพระภาคเจ้า

(นำ) ทันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภาคะวะโต

บุชพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส.

นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต,

อะระหะโต,

สัมมาสัมพุทธัสสะ.

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า

พระองค์นั้น,

ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส,

เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

(ว่า ๓ จบ)

ขุขธาขุขสัสติ

(ขุขสวัตรระลิกกัถิงขุขธาขุขเฝ้า)

(ขุขเฝ้า) ขุขขธา มะขัถ ขุขธาขุขสัสติขุขขัถ กะโรมะ เส.

ตั้ง ขอ ปะนะ กะคะวันตั้ง
เอวัง กัลยาเณ กิตติสัทโท
อพัทคะโต,
อิตปิ โส กะคะวา,

อะระหัง,
สัมมาสัมพุทโธ,
วิชชาจะระณะสัมปันโน,
สุคะโต,
โลกะวิทู,
อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ,

สัตถา เทวะมะนุสสานัง,

พุทโธ,
กะคะวาติ.

ก็ กิตติศัพท์อันงามของ
พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น
ได้ฟังไปแล้วอย่างนี้ว่า,
แม้เพราะเหตุนี้
พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น,
เป็นผู้ไกลจากกิเลส,
เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,
เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ,
เป็นผู้เสด็จไปแล้วด้วยดี,
เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง,
เป็นผู้สามารถฝึกบวชที่สมควรฝึก
ได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า,
เป็นครูผู้สอนของเทวดา
และมนุษย์ทั้งหลาย,
เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม,
เป็นผู้มีความจำเริญ
จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์ ดังนี้.

ขุขธาภิกษิตี

(นำ) ขัษฆะ มะยัถ ขุขธาภิกษิตถ กะโรมะ เส.

พุทฐะวาระหั้นตะวะระระตา-
ทิกุณาภิกษิตโต,

สุขธาภิกษาณะกะรุณาหิ
สะมาคะตัตโต,

โพเธสิ โย สุชณะตัง
กะมะลัจวะ สุโร,
วันทามะหัง ตะมะระณัง
สิระสา ชิเนนทัง,

พุทโธ โย สัพพะปาณินัง
สะระณัง เขมะมุตตะมัง,
ปะฐะมานุสสะติฏฐานัง วันทามิ
ตัง สีเรนะหัง,

พระพุทเจ้าประกอบด้วย
คุณมีความประเสริฐแห่งอรหันตคุณ
เป็นต้น,

พระองค์ประกอบด้วย
พระบริสุทธิคุณ พระปัญญาคุณ
และพระกรุณาคุณ^๑,

พระองค์ใด ทรงกระทำชนที่ดี
ให้เบิกบานดุจอาทิตย์ทำบัวให้บาน,
ข้าพเจ้าไหว้พระชินสีห์
ผู้ไม่มีกิเลสพระองค์นั้น
ด้วยเศียรเกล้า,

พระพุทเจ้าพระองค์ใด เป็นสรณะ
อันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย,
ข้าพเจ้าไหว้พระพุทเจ้าพระองค์นั้น
ผู้เป็นที่ตั้งแห่งความระลึก
องค์ที่หนึ่ง ด้วยเศียรเกล้า,

^๑บางแห่งแปลว่า มีพระองค์อันประกอบด้วยพระญาณและพระกรุณาอันบริสุทธิ

พุทธัสสาทัสมิ ทาโส (ทาสี)* วะ
พุทธโธ เม สามิกิสสะโร,

พุทธโธ ทุกขัสสะ มาตา จะ
วิธาดตา จะ หิตัสสะ เม,
พุทธัสสาทัง นียยาเทมิ
สระริญชีวัตัญจัทัง,
วันทันโตหัง (วันทันตีหัง)*
จะริสสามิ พุทธัสเสวะ สุโพธิตัง,
นัตถิ เม สาระณัง อัญญัง
พุทธโธ เม สาระณัง ะรัง,

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
วัตถเมยยัง สัตถุ สาสะเน,

พุทธัง เม วันทะมานะ
(วันทะมานายะ)*
ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิตะ,
สัพเพปิ อันตะรายา เม
มาहेสุง ตัสสะ เตชะสา.

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธเจ้า
พระพุทธเจ้าเป็นนาย
มีอิสระเหนือข้าพเจ้า,
พระพุทธเจ้าเป็นผู้กำจัดการทุกข์
และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า,
ข้าพเจ้าขอมอบกายถวายชีวิตนี้
แต่พระพุทธเจ้า,
ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ จักประพฤติตาม
ซึ่งความตรัสรู้ดีของพระพุทธเจ้า,
สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
พระพุทธเจ้าเป็นสรณะ
อันประเสริฐของข้าพเจ้า,
ด้วยकारกล่าวคำสัตย์นี้
ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา
ของพระศาสดา,
ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระพุทธเจ้า
ได้ชวนชวายนุญใด
ในบัดนี้,
อันตรรายแม้ทั้งปวง อย่าได้มี
แก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบกราบแล้วว่า)

* ผู้หญิงว่าคำในวงเล็บ (...)

กาเยนะ วาจาเยนะ วะ เจตตะสา วา, ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี
ด้วยใจก็ดี,
พุทฺธะ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง, กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้า
กระทำแล้วในพระพุทฺธเจ้า,
พุทฺโธ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยัน ตัง, ขอพระพุทฺธเจ้า จงงดซึ่งโทษ
ล่วงเกินอันนั้น,
กาลันตะเร สังวะริตฺตง วะ พุทฺธะ. ในการสำรวมระวังในพระพุทฺธเจ้า
ในกาลต่อไป.

อัมมานุสสติ

(บทสวดระลึกถึงพระธรรม)

(นำ) ทันทะ มะยัง อัมมานุสสติดะยัง กะโรมะ เส.

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

สันทิฎฐิโก,

อะกาลิโก,

เอหิปัสสิโก,

โอปะนะยิโก,

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ.

พระธรรมเป็นธรรมที่

พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว,

เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ

พึงเห็นได้ด้วยตนเอง,

เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้และให้ผลได้

ไม่จำกัดกาล,

เป็นสิ่งที่ควรกล่าวแก่ผู้อื่นว่า

ท่านจงมาดูเถิด,

เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว,

เป็นสิ่งที่ผู้รู้พึงรู้ได้เฉพาะตน

ดังนี้.

อัมมาภิกษิตี

(นำ) *หัตถะ มะยัถ อัมมาภิกษิติง กะโรมะ เส.*

สวากขาตตะตาทีคุณะโยคะ-
วะเสนะ เสยโย,

โย มัคคะปากะปะริยัตติ-
วิโมกขะเภท,

อัมโม กุโลกะปะตะนา-
ตะทะธาริธาริ,
วันทามะหัง ตะมะหะรัง
วะระธัมมะเมตัง,

อัมโม โย สัพพะปาณินัง
สละณัง เขมะมุตตะมัง,
ทุดิยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ
ตัง สีเรนะหัง,

อัมมัสสาหัสสิ ทาโส (ทาสี)* วะ
อัมโม เม สามิกิสสะโร,

พระธรรมใด เป็นสิ่งที่ประเสริฐ
เพราะประกอบด้วยคุณ คือ
ความที่พระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นต้น,

เป็นธรรมอันจำแนกเป็นมรรค
ผล ปรีชา และนิพพาน,

เป็นธรรมทรงไว้ซึ่งผู้ทรงธรรม
จากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว,
ข้าพเจ้าไหว้พระธรรม
อันประเสริฐนั้น อันเป็น
เครื่องขจัดเสียซึ่งความมืด,

พระธรรมใด เป็นสรณะ
อันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น
อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึก
องค์ที่สอง ด้วยเศียรเกล้า,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม
พระธรรมเป็นนาย
มีอิสระเหนือข้าพเจ้า,

* ผู้หญิงว่าคำในวงเล็บ (...)

ธัมโม ทุกข์สสะ มาตา จะ
วิชาตา จะ หิตัสสะ เม,
ธัมมัสสาหัง นียยาเทมิ
สระริญชีวัตัญจิทัง,
วันทันโตหัง (วันทันตีหัง)*
จะริสสามิ ธัมมัสเสวะ สุธัมมะตัง,
นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง
ธัมโม เม สระระณัง ะรัง,

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
วัตฺเตมยยัง สัตถุ สาสะเน,

ธัมมัง เม วันทะมานะนะ
(วันทะมานายะ)*
ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,
สัพเพปิ อันตะรายา เม
มาhesุง ตัสสะ เตชะสา.

พระธรรมเป็นเครื่องกำจัดทุกข์
และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า,
ข้าพเจ้าขอมอบกายถวายชีวิตนี้
แต่พระธรรม,
ข้าพเจ้าผู้ให้อภัย จักประพฤติตาม
ซึ่งความเป็นธรรมชาติของพระธรรม,
สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
พระธรรมเป็นสรณะ
อันประเสริฐของข้าพเจ้า,
ด้วยकारกล่าวคำสัตย์นี้
ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา
ของพระศาสดา,
ข้าพเจ้าผู้ให้อภัยซึ่งพระธรรม
ได้ชวนชวายนบุญใด
ในบัดนี้,
อันตรายแม้ทั้งปวง อย่าได้มี
แก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบกราบแล้วว่า)

* ผู้หญิงว่าคำในวงเล็บ (...)

กาเยนะ วาจาเยนะ วะ เจตตะสา วา, ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี
ด้วยใจก็ดี,
ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง, กรรมน่าดีเตือนอันใด ที่ข้าพเจ้า
กระทำแล้วในพระธรรม,
ธัมโม ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง, ขอพระธรรม จงงดซึ่งโทษ
ล่วงเกินอันนั้น,
กาลันตะเร สังวะริตุง วะ ธัมเม. เพื่อการสำรวมระวังในพระธรรม,
ในกาลต่อไป.

สังฆมาฆาสสูติ

(บทสวดระลึกถึงพระสงฆ์)

(นำ) ทังนทะ มะยัถ สังฆมาฆัสสะทินะยัถ กะโรมะ เส.

สุปะฏิปันโน ภาวะวะโต

สภาวะกะสังโฆ,

อุชุปะฏิปันโน ภาวะวะโต

สภาวะกะสังโฆ,

ญายะปะฏิปันโน ภาวะวะโต

สภาวะกะสังโฆ,

สามีจิปะฏิปันโน ภาวะวะโต

สภาวะกะสังโฆ,

ยะทิทัง,

จัตตาริ ปุริสะยุคานิ

อัญญะ ปุริสะปุคคะลา,

เอสะ ภาวะวะโต สภาวะกะสังโฆ,

อาหุเนยโย,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี

พระภาคเจ้าหมู่ใดปฏิบัติดีแล้ว,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี

พระภาคเจ้าหมู่ใดปฏิบัติตรงแล้ว,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี

พระภาคเจ้าหมู่ใดปฏิบัติเพื่ออุ้งธรรม

เป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี

พระภาคเจ้าหมู่ใดปฏิบัติสมควรแล้ว,

ได้แก่บุคคลเหล่านี้ คือ,

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่

นับเรียงตัวบุรุษ ได้ ๘ บุรุษ,

นั่นแหละ พระสงฆ์สาวกของ

พระผู้มีพระภาคเจ้า,

เป็นผู้ควรแก่สักการะ

ที่เขานำมาบูชา,

ปาหุเนยโย,

ทักขิณเนยโย,

อัญชะลิกะระณียโย,

อะนุตตะรัง ปุณฺณักเขตตัง

โลกัสสาติ.

เป็นผู้ควรแก้สัการะ

ที่เขาจัดไว้ต้อนรับ,

เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน,

เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี,

เป็นเนื่อนาบุญของโลก

ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้.

สังฆมาภิกษิตี

(นำ) ทันทะ มะยัง สังฆมาภิกษิติง กะโรมะ เส.

สังฆัมมะไซ สุปะฏิปัตติ-
คุณาทิยุดโต,

โยภุญฺฐัพพโต อระริยะปะคคะละ-
สังฆะเสฏฺฐโฐ,
สีลาทิธัมมะปะวะราสะยะกายะ-
จิตโต,

วันทามะหัง ตะมะรียานะ คะณัง
สุสุทถัง,

สังโฆ โย สัพพะปาณินัง
สะระณัง เขมะมุตตะมัง,
ตะตยานุสสะตัญญูฐานัง วันทามิ
ตัง สีเรนะหัง,

สังฆัสสาหัสสิ ทาโส (ทาสี)* วะ
สังโฆ เม สามิกิสสะโร,

พระสงฆ์ใด ที่เกิดโดย
พระสังฆกรรม ประกอบด้วยคุณ
มีความปฏิบัติดี เป็นต้น,
เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคล
ผู้ประเสริฐแปดจำพวก,
มีกายและจิต อันอาศัยธรรม
มีศีล เป็นต้น อันบรร
ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริยเจ้า
เหล่านั้น อันบริสุทธิ์ด้วยดี,
พระสงฆ์หมู่ใด เป็นสรณะ
อันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย,
ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น
ผู้เป็นที่ตั้งแห่งความระลึก
องค์ที่สาม ด้วยเศียรเกล้า,
ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระสงฆ์
พระสงฆ์เป็นนาย
มีอิสระเหนือข้าพเจ้า,

* ผู้หญิงว่าคำในวงเล็บ (...)

สังโฆ ทุกข์สสสะ มาตา จะ
วิชาตา จะ หิตัสสะ เม,
สังฆัสสาหัง นียยาเทมิ
สระริรัญชีวิตัญจิทัง,
วันทันโตหัง (วันทันตีหัง)*
จะริสสามิ สังฆัสโสปะฏิป็นนะตัง,
นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง
สังโฆ เม สระระณัง ะรัง,

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
วัตฺเตมยยัง สัตถุ สาสะเน,

สังฆัง เม วันทะมานะนะ
(วันทะมานายะ)*
ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิตะ,
สัพเพปิ อันตะรายา เม
มาhesung ตัสสะ เตชะสา.

พระสงฆ์เป็นผู้กำจัดทุกข์
และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า,
ข้าพเจ้าขอมอบกายถวายชีวิตนี้
แด่พระสงฆ์,
ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ จักประพฤติตาม
ซึ่งความปฏิบัติดีของพระสงฆ์,
สละอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
พระสงฆ์เป็นสละ
อันประเสริฐของข้าพเจ้า,
ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้
ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา
ของพระศาสดา,
ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระสงฆ์
ได้ขวนขวายบุญใด
ในบัดนี้,
อันตรายแม้ทั้งปวง ออย่าได้มี
แก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบกราบแล้วว่า)

* ผู้หญิงว่าคำในวงเล็บ (...)

กาเยนะ วาจาเยนะ วะ เจตตะสา วา, ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี
ด้วยใจก็ดี,
สังฆะ กุภัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง, กรรมนำดีเทียบอันใด ที่ข้าพเจ้า
กระทำแล้วในพระสงฆ์,
สังฆะ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง, ขอพระสงฆ์ จงดซึ่งโทษ
ล่วงเกินอันนั้น,
กาลันตะเร สังฆะริตุง วะ สังฆะ. เพื่อการสำรวมระวังในพระสงฆ์
ในกาลต่อไป.

(จบทำวัตรเย็น)

บทสวดไพชฌ์มงคลปริตร*

ไพชฌ์มงคล สติสังขาโต
วิริยัมปิติ ปัสสัทธิ
สมาธูปะกษะไพชฌ์คคา
มุณินา สัมมะทักขาตา
สังวัตตันติ อะภิญญาเย
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
เอกัสมิง สะมะเย นาโถ
คิลานะ ทุกขิตะ ทิสวา
เต จะ ตัง อะภินันทิตวา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
เอกะทา ธัมมะราชาปี
จุนทัตถะเรนนะ ตัญญูเย
สัมโมทิตวา จะ อาพาธา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
ปะหีนา เต จะ อาพาธา
มัคคาหะตะกิเลสวะ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ธัมมานัง วิจะโย ตะธา
ไพชฌ์คคา จะ ตะธาปะเร
สัตเตเต สัพพะทัสสินา
ภาวิตา พะหุลิกะตา
นิพพานายะ จะ โภธียา
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา
โมคคัลลันญะจะ กัสสะปัง
ไพชฌ์เค สัตตะ เทสะยิ
โรคา มุจจิงสุ ตังขะณ
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา
เคลัญญูนาภิปิโธ
ภะณาเปตวานะ สาทะรัง
ตัมหา วุฏฐาสี ฐานะโส
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา
ติณณันนัมปิ มะเหลนัง
ปัตตานุปัตตติธัมมะตัง
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ

* พุทธศาสนิกชนเชื่อว่า เมื่อสวดมนต์บทไพชฌ์มงคลปริตร ช่วยให้นาย
จากโรคได้

บทกรวดน้ำ (บทอิมินา)

กล่าวนำ หันทะ มะย้ง อุททิสสะนะคาถาโย ภาณามะ เส

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ อุปัชฌายา คุณุตตะรา
อาจะริยฺฐปะการา จะ มาตา ปิตา จะ ญาตะกา (ปียา มะม้ง)
สุริโย จันทิมา ราชา คุณะวันตา นะราปี จะ
พรหมมารา จะ อินทา จะ โลกะปาลา จะ เทวะตา
ยะโม มิตตา มะนุสสา จะ มัชฌัตตา เวริกาปี จะ
สัพเพ สัตตา สุขี โหนตุ ปุญฺญานิ ปะกะตานิ เม
สุขัญจะ ติวัง เทนตุ ขิปปัง ปาเปถะ โเว มะตัง

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ อิมินา อุททิสสะนะ จะ
ขิปปาหัง สุขะภะ เจวะ ตัณหุปาทานะเจทะนัง
เย สันตานิ หินา ธัมมา ยาวะ นิพพานะโต มะม้ง
นัสสันตุ สัพพะทาเยวะ ยัตถะ ชาโต ภาเว ภาเว
อุชฺฐิตตัง สะติปัญญา สัลเลโข วิริยมหิชา
มารา ละภันตุ โนกาสัง กาคูญจะ วิริเยสุ เม
พุทธาธิปะวะโร นาโถ ธัมโม นาโถ วรรตตะโม
นาโถ ปัจเจกะพุทโธ จะ สังโฆ นาโถตตะโร มะม้ง
เตสิตตะมานุภาเวนะ มาโรกาสัง ละภันตุ มาฯ

ด้วยผลบุญที่ข้าพเจ้ากระทำนี้ ขอพระอุปชฌาย์ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ อาจารย์ผู้มีอุปการะ ทั้งมารดาบิดาและคณาญาติทั้งสิ้น ตลอดจนพระอาทิตย์ พระจันทร์ พระเจ้าแผ่นดิน คนผู้มีความดีทั้งหลาย ทำวามหาพรหมพร้อมกับหมู่मार ทำวามัฆวานเทวราช เทพเจ้าผู้รักษากโลก พระยายมราช มวลมิตรสหาย ทั้งผู้วางตนเป็นกลาง และผู้เป็นศัตรูของข้าพเจ้าทุก ๆ เหล่า จงมีความสุข ขอบุญที่ข้าพเจ้ากระทำไว้ จงบันดาลให้สำเร็จไตรปิฎกสุข ถึงความเกษมปราศจากทุกข์ โดยพลัน

อีกโศดหนึ่งนั้น ด้วยบุญกรรมนี้และอุทิศเจตนา นี้ ขอให้ข้าพเจ้าบรรลุมันที่ซึ่งการตัดขาด ตัดมหาอุปาทาน ธรรมอันชั่วในสันดาน จงพินาศไปหมด จนตราบเท่าถึงนิพพาน ลี้นกาลทุกเมื่อ แม้ว่าข้าพเจ้า ยังจะท่องเที่ยวไปเกิดในภพใด ๆ ก็ขอให้มิจิตชื้อตรง ดำรงสติปัญญาไว ชาญฉลาด ให้มีความเพียรกล้าสามารถขัดเกลากิเลสให้สูญหาย ขอหมู่मारเหล่าร้ายอย่าได้สบโอกาส เพื่อทำให้ข้าพเจ้าพินาศคลาย ความเพียรได้ พระพุทธเจ้าผู้เป็นที่พึ่งอันยิ่งอย่างประเสริฐ พระธรรม เป็นที่พึ่งอันล้ำเลิศยิ่งประมาณ พระปัจเจกพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งอันไพศาล และพระสงฆ์เป็นที่พึ่งอันอุดมยิ่งของข้าพเจ้านี้ ด้วยอาณูภาพอันอุดมดี พิเศษสูงสุดของพระรัตนตรัยนั้น ขออย่าให้หมู่मारได้โอกาสทุกเมื่อไป เทอญฯ

บทสวดชัยมงคลคาถา

นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต อระระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต อระระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต อระระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

อิตปิโสภาคะวา อระระหัง สัมมาสัมพุทฺโธ วิชชา
จะระณะสัมปັນโน สุคะโต โลกะวิฑู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ
สัตธา เทวะมะนุสสานังพุทฺโธภาคะวาติฯ

สัวากขาโตภาคะวะตา ธัมโม สันทิฎฐิโก อะกาลิโก
เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโกปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติฯ

สุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ อชฺฐุปฺปิบันโน
ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆญายะปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ
สามิจิปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆยะทิหัง จัตตาริปุริสะยุดานิ
อัญญะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆอาหุเนยโย
ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญชะลีกะระณิโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง
โลกัสสาติฯ

พาหุง สะหัสสะมะภินิมิตตสาธุธันดิง
คฺรีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
ทานาภิธานัมมะเวธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

มาราติเรกะมะภิญจณิตะสัพพะรัตติง
โฆรัมปะนาฬะวะกะมักกะมะถัทธะยักขัง
ขันตีสุทนต์ะเวธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง
ท้าวคคิจักกะมะสะนีวะ สุทวารุณันตัง
เมตตัมพุเสกะเวธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทวารุณันตัง
ธาวันติโยชะนะปะถังคฺคฺลิมาละวันตัง
อิทธิภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

กัตฺวานะกัฏฐะมฺหะรัง อิวะ คัพฺภินียา
 จิญฺจาเย ทุฏฐะวะจะนัง ชะยะกายะมัสสเม
 สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
 สัจจัง วิหาเย มะตีสัจจะกะวาทะเกตุง
 วาทาภิโรปีตะมะนังอะติอันธะภูตัง
 ปัญญาปะทีปะชะลิตโต ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
 นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพฺรุ้งมะหิทฺธิง
 ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
 อิทฺฐปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
 ทุคคาหะทิกฺกุฏฐุชะเคนะ สุทฺถุฏฐะหัตถัง
 พริหัง วิสุทฺธิชฺชุดิมิทฺธิพะกาภินันัง
 ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
 เอตาปี พุทฺธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา
 โย วาจะโน ทินะทีเน สะระเต มะตันที
 หิตฺวานะเนกะวิวิธานิ จุปฺททะวานิ
 โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญฺโญ

มะหากการุณิก โนาโถ	หิตายะ สัพพะปาณีนัง
ปุเรตฺวา ปาระมี สัพพา	ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลังฯ
ชะยฺนโต โพธิยา มูเล	สํกฺขานัง นันทิวฑฺฒะโน
เอวัง ตฺวัง วิชะโย โหหิ	ชะยฺสสุชะยะมังคะเล
อะปะราชิตะปัลลังเก	สีเส ปะฐฺฐะวิโปกชะเร
อะภิสะเก สัพพะ พุทธานัง	อัครํปัตโต ปะโมหะติฯ

สุนักขัตตัง สุมังคะลัง	สุปะภาตัง สุขุณฺณุตฺตัง
สุชะโณ สุขุหุตโตจะ	สุยฺยญฺฐังพริหฺมะจาริสฺสุ
ปะทักขินัง กายะกัมมัง	วาจา กัมมัง ปะทักขินัง
ปะทักขินังมะโนกัมมัง	ปะณิธิ เต ปะทักขินา
ปะทักขินานิ กัตถวานะ	ละภันตฺตเถ ปะทักขิเณฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะ
 พุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถิภะวันตุเตฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะ
 ธัมมานุภาเวนะ สะทา โสตถิภะวันตุเตฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะ
 สังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถิภะวันตุเตฯ

